

Sygn. akt II UK 118/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku J. K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 23 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 września 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
odstępuje od obciążania wnioskodawcy kosztami postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca J. K. wniósł skargę od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 29 września 2016 r. Zarzucił naruszenie art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.; dalej ustawa emerytalna) w związku z art. 32 ust. 1 i 2 tej ustawy w związku z § 2 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w związku z poz. 3, działu VIII, wykazu A - załącznika do tego rozporządzenia, przez błędną wykładnię, a w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie, przez przyjęcie, że „w sytuacji gdy odwołujący nabył status członka

rolniczej spółdzielni produkcyjnej okres świadczonej wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu w oparciu o umowę o pracę na jej rzecz nie powinien być wliczany pracy do okresu pracy w szczególnych warunkach podczas gdy z prawidłowej wykładni w/w przepisów wynika, że okresy pracy w szczególnych warunkach dotyczą wszystkich pracowników, niezależnie od tego czy po zawarciu umowy o pracę uzyskali członkostwo w rolniczej spółdzielni produkcyjnej”. Skarżący zarzucił także naruszenia art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 232 zdanie drugie k.p.c., przez nieprzeprowadzenie dowodów z zeznań zawnioskowanych świadków.

Skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne: „Czy umowa o pracę z rolniczą spółdzielnią produkcyjną zawarta przed uzyskaniem statusu jej członka w jakikolwiek sposób wygasa bądź ulega rozwiązaniu po uzyskaniu członkostwa, czy może nadal trwa, dopóki nie zostanie rozwiązana w oparciu o któreś ze zdarzeń z art. 30 k.p.”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1254 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego.

Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Problem prawny przedstawiany przez skarżącego został już rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy. W wyroku z dnia 5 maja 1999 r., I PKN 677/98 (OSNAPIUS 2000 nr 14, poz. 537), uznano, że przyjęcie pracownika spółdzielni pracy w poczet jej członków powoduje rozwiązanie pracowniczego i nawiązanie spółdzielczego stosunku pracy. Także w wyroku z dnia 7 grudnia 1999 r., I PKN 385/99 (OSNAPIUS 2001 nr 8, poz. 268), wyrażono pogląd, że dochodzi w tej sytuacji do rozwiązania pracowniczego stosunku pracy na mocy porozumienia stron i nawiązania spółdzielczej umowy o pracę. Podobne stanowisko zostało wyrażone w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2009 r., I PK 106/09, LEX nr

564759; z dnia 8 grudnia 2009 r., I UK 186/09, OSNP 2011 nr 13-14, poz. 189).

Skarżący nie zdołał zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c., należało postanowić jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na mocy art. 102 k.p.c.

aw